

ALOIS JIRÁSEK:

NA OSTROVĚ.

Román ze současného života.

Myslel na Evu. Bylo mu teskné. Kdyby odešel z Ostrova, kdyby se vzdal svého úřadu, bylo by mu snad volněji. Snáze by zapomněl. Ale odejítí teď? Za jakou zámkou? A co by říkal Bláha? To ho zarazilo. Vzpomněl si, jak dnes v zásvěci ochotně sbíral peníze, které jistě nebyly přebytkem, jak byl ochoten k pomoci a další přísluší.

Hodoval se zastýděl. Tak se poddával citům a romantice, jak to v duchu sám si s úsměskem řekl. A právě teď, když proti němu tak pracují tam ta svůdná krasavice a tam ten cizinec —

A pak kdož co ví? Eva snad tuší. Ale ne, ani ta ne; měla na mysli jen svůj obrázek, svůj sen, jak říká, a jej měla za dobrého a upřímného přítele, k němuž má důvěru, jemuž nemohla zatajiti a jemuž se všechna svěřila. A je ráda asi, že bude mít s kým pohovořit o svém snu, o svém obrázku! A on! On nesmí nic říci, musí se tajiti.

V tom se někdo vedle něho spustil prudce na sedadlo a zhluboka povzdychl, pot si utíraje. Byl to Vambra. Byl velmi dobré míry, rozjařen zábavou i pitím. Proto v rozjaření svém byl i k "aristokratovi", jak Hodovalovi říkal, hovornější a upřímnější nežli jindy. Dohlouval mu, že se nebaví, že tak tu sedí sám. Hodoval záhy přivedl řeč na paní Brožovskou.

"Ah, panečku — to je — Fric se má dobře —" a Vambra se začal ehechtati a významně mrkat očima. "A bude — báječně — jen se podívejte. Ten se, pane, něco zasmál, když jsem mu to převedl nadhlí. Jen kdyby tu maminka neseděla," povídal mu. Haha, toť se ví. To přece tak nejde. Ale však oni si rozumějí —

"A toť se ví —" přisvědčoval vychovatel. "Ale její muž —"

"Ah, ten — haha — ten už je na to zvyklý — ale pane, povídal mně Fric, že přece náko divně na to mrká. Kdyby to byl takhle hrabě. To by ještě —"

"Tak myslíte opravdu, že to ně jaká známost?"

"Jak bych nemyslel. Co pak by tu Fricek jinak na Ostrově byl, v té Sibirii —"

"A kde se tak seznámili?"

"Hm — panička je krotká a hoří hned. Povídal, že teď v Praze, jak tam naposled byla, s ní se sblížil — že ta legrace začala — haha —"

"A to vám všechno pan Fric svědčí?"

"Mně?" a Vambra obrátiv se plnou, zarděnou tváří k vychovatelovi, vypjal prsa — "mně, panečku, pověděl jiní věci —"

"Tak, tak —" a Hodoval se usmál, jakoby nevěřil, pochyboval. "Je mně to přece trochu divno, že by paní Brožovská tak se zamílovala —"

Vambra se zasmál a řekl těžkým už poněkud jazykem: "To jí nezadáte. Hoří hned, co pak to nevidíte! Měl byste vidět její psaníčko — co psala Fricovi — to byste pak věřil —"

"Jakže!" zvolal Hodoval živěji, ale vzpomínávav se, odvětil zase s úsměvem: "No, snad jste ho nečetl. — A nepovíte, co v něm bylo?"

"To ne, to nepovím, protože jsem ho nečetl. Ale viděl. Fricek se jím pochlubil. Ukázal mi je —"

"Ale pošlou je nedostal," děl žertuje Hodoval.

Vambra se zasmál a zvolal: "To tak, aby to starý Beneš ještě nosil a dodal tak pantátovi." Beneš byl Ostravský povel, jenž chodil na poštu. "Ale pošlou, chejte — já teď, mně se zdá, jsem začal na čtyřlístky — a nemám protějšek. Najděte si něco — buďme si vša a vša —"

Hodoval byl by se jinak poděkaval, ale nyní nemohl Vambrovi odpovídat. Jil za to ne, čeho se tal něho dověděl. Stálo to za to.

Byl by s ním po čtyřlístky ještě rád mluvil, dokud trvala slůnková rva písňová nálada. Ale nebylo již možná. Vambra procházel se se svou tanečnicí, bavil ji svým blůným způsobem.

Hodoval pozoroval za té zábavy nejen paní Brožovskou a pana Fricce, ale také Melanii a Weinolta. Viděl, že se tovarník dosti namáhal, aby alečnu jak náleží zabavil a upontal a že se mu to zplně nedařilo. Melanie byla k němu laskava jako ku příteli domu, než rozlil let přece působil. Weinoltovi bylo přes třicet, již sedmácte, je počínalo téměř řidnouti, třeba že dosud málo, ale fido, již pak nejvíce zdobil svěží púab mládí. Proto bylo přirozeno, že měla oči pro mladší, nežli byl on, a že ochotněji, živěji svolila k tanci, když pro ni přišel mladý, hezký právník, rodák toho města, jenž si prodloužil vánoční prázdniny, aby tohoto plesu dočkal a její Melanie již z Prahy znala.

Rozdíl ten pozoroval nejen Hodoval, ale i sám Weinolt a také paní Valentová. Ta se své deery oči téměř ani nespustila. Byloť to z mateřské radosti a hrdosti, ale i také proto, aby pozorovala, jak se bude míti k Weinoltovi, kterého jí matka za manžela ustanovila; o tom však Melanie dosud ne zvěděla.

Až teprve dnes počala tušiti z toho, jak se k ní Weinolt choval a jak jí matka za plesu, napomínaje ji, aby byla k sousedovi jejich vlídnější, nadhodila — Melanie ani nehesla, ale v ducehu se nad tím zarazila. Proto jí z Prahy dovolili domů na ples tak ochotně a mimo nadání!

Psala o to, vědouce, že ten mladý právník, krajan, který se jí tolik líbil, kterého ráda viděla, který jí v Praze někdy na ulici kus vyprovodil a s kterým se tak ráda a dobře bavila, bude o tomto plesu doma, a že se s ním bude možná třeba celou noc bavit. A toma svolili mimo všechno nadání! Jak se zaradovala, jak se po všecku cestu domů těšila! Jak jí srdce zabušilo, když do sálu vstupovala a jej zahlédla! Jak se mu tvář vyjasnila a oči zaleskly. A pak ten Weinolt bradatý, s proběhlavějším se temenem, tak vážný proti pann Čížkovi a přece se namáhající, by byl jako mladěký právník. Ah, toho se nenadála!

Pak měla malou zpověď; to příštího dne, kdy se vraceli z města na Ostrov. Paní Valentová ne přímo deeri své domlouvala, co že se s tím právníkem (jenž byl, jak vyzvěděla, nemožného záměrně syn!) tak velmi bavila, a vyptávala se na něj. Melanie nebyla upřímnou, leccos zatajila, než paní Valentová přece vyrozuměla, že jí mladík ten není zcela lhostejný.

Proto nebyla s výsledkem plesu tak spokojena; nejvíce se jí ovšem líbilo, že za to pan Weinolt se tak deeri dvořil a o náklonnost její patrně se namáhal. Také jí manžel potěšil, jenž, když se mu se vším svěřila, se tomu skoro zasmál, nepřikládaje takové zámosti žádné váhy. "Student! Student! Které pak dvě městečky by nemělo studenta řídit. To přejde, to je takové blouznění."

Vambra byl s píesem náramně spokojen, neboť se "báječně" bavil, "báječně" se měl a "báječně" pil.

A také byl s píesem proto spokojen, že k ránu, když už dámy odešly, a zůstalo tam jen něco veselých mládenců a dopílkubů, že si také zařekl, že řeč jeho přijali s "báječným plácáním".

Rozumí se samo sebou, že řeč tu, mluvenou na úsvitě v jídelně vedle sálu, začal svým: "Nastala nám doba rozkvetu. Přes dvě stě let národ náš —"

XIII.

Hodoval navštívil po plesu před polesem profesora Bláhu, našel připravený hálek knih pro bibliotéku Hatošou a do sousední faru vsi na pomezi jazykovém, kde Vambra již delší dobu vynasnažil se zříditi jině nějaké bibliotéku.

Starý profesor odevládal je knihy, sblil za čas novou závilku a vysázel při tom ještě několik bankovek, spokojeně se usmívaje. Hodoval se divil, že snad ještě přidává ze svého, ale Bláha mu vysvětlil, že zatím ohešel několik známých a toto že u nich sebral

na knihovny do ohrožených obcí českých.

Hodoval nelitoval, že se byl vydal na ples, ač tam sám pro svou osobu nic neužil. Než to, co tam pozoroval, bylo mu velmi vhod. Nejvíce myslil na paní Brožovskou. Nepochyboval, že dostala lehkovážného Fricce do svých sítí. Co činiti? Pan Fric nebyl nezkušený, mladý zájček, kterého by bylo možná varovati nebo ho napomenouti. Při něm, to Hodoval věděl, bylo by marno všechno namáhání. Ale vychovatel bželo více o jeho rodiče, zvláště o jeho otec.

Syn tu v takovém poměru, pro který zabíjí čas a nie nedělá! Kdyby tak paní Valentová věděla. Hodoval uvažoval, co činiti. Nejspíše by bylo možná s Valentou promluvit; ale jak, co? Důkazů přímých neměl.

Přál si jich velmi. Již k vůli paní Brožovské, aby jí mohl zatařit cestu na Ostrov, aby se mohl zbaviti nepřítelkyně své i svého směru, která, jak byl přesvědčen, nikterak mu nepřeje a na něj, třeba že prozatím opatrně a zdaleka nasazuje.

Pak by byl jen Weinolt. Ale ten teď bude míti jiné starosti, aby si získal náklonnost, ne-li lásku Valentovy deery. Melanie už stala na Ostrově. Jindy byla by tomu jistě ráda, po tom plesu však toužila do Prahy. Tušila, proč jí nechal doma, že k vůli pann Weinoltovi, a vzpomínala, co jí tu ujde, když pan Čížek odejde už do Prahy. Nemýšlila se, Weinolt nyní zhusta Ostrov navštívíval. Paní Valentová ho po každé velmi laskavě přijala, laskavěji nežli deera. Ta spíše čím dále tím chladněji, přes to, že jí matka domlouvala a ji napomínala. Proto, a proto že Weinolt se tak usilovně namáhal o její přízeň, bylo spíše ještě hůře.

Malá dívka zachvěla se pomyslěním, že by měla býti tovarníkovou, že by jí Weinolt jako svou objal. To mladému právníkovi v Praze ještě více prospělo. Melanie si na něj teď vrouceně vzpomínala, nežli by se jindy snad bylo stalo. Měla nešťastnou lásku. — I bylo přirozeno, že mladé srdce hledalo soucit, že hledalo někoho, komu by se svěřilo, a komu by si postesklo.

To byla Eva, její sestřenice, jež nyní se stala také její nejlepší přítelkou. Dávčovala jí, pověděla jí vše a u ní docházela útěchy. Eva dle své povahy a dle svých zásad byla proti manželství bez lásky. Z různých jen ohledů a prospěchů smluvených. Proto cítila s Melanií upřímnou soustrast, majíc je za vyvolenou obět hmotných poměrů. Proto, jak byla, nie jí nechtěhočila, nýbrž v soukromých hovorech jí podporovala v odporu. Obě dívky byly nyní skoro ustavičně pospolu.

Hodoval byl takto zkracován. Setkal se s Evou málokdy samotnou ve společnosti pokoji. Jen asi dvakráte s ní tak promluvil, a jen malou chvíli. A to jednala o Melanii. Eva mu přisvědčila, že dobře pozoroval, a svěřila mu, co od Melanie slyšela, jak jí matka přemlouvá.

"A také paní ředitelová se přičiňuje —" dodala Eva, a pověděla, jak paní Brožovská, kdykoliv na Ostrov přijede, zavede před Melanii řeč o Weinoltovi, jak ho chválí, jeho osobu, jeho bohatství, jak maluje krásnou budoucnost té, která bude jeho, jak bude žditi s ním na cestě, v zimě do velkých měst, jak jí vše snese a skoupi, jakou bude v okolí svým váženou paní.

Když to Eva Hodovalovi vypravovala, ozvaly se venku kroky. Ustala náhle, majíc se k odchodu. Ou však děl chvatně: "A kdy se dovím o tom vašem obrázku?"

Ohléla se a usmívaje se děla: "A jindy —" a byla ze dveří.

Podruhé, když s ním o Melanii mluvil, zaslechl i o sobě, co Melanie řekla zrovna po návštívě paní Brožovské, že paní Brožovská o Hodovalovi velmi nepřiznivě mluvil, že se doslechla, kterak jeho přičiňováním budou ve vsi a v Haticích založeny bibliotéky, že nastanou v lidu takové přeměněnosti a hádky se sousedními Němci, s kterými dosud každý dobře vycházel, že se to na vychovatele neší, zvláště když pan Valenta má také obchodní spojení s Němci. — Aby to Eva mohla Hodovalovi

tajně oznámiti, sama ho vyhledala, čekajíc na něj schválně nahoře na chodbě, když měl jíti do svého pokoje k obědu. Pověděla mu to chvatně, ale s patrným rozhořčením na paní Brožovskou. Hněvala se, že tak proti vychovateli vystupuje, i proto, že očerňuje tak nšlechtilou věc. Eva o založení bibliotéky věděla. Hodoval jí to svěřil. Proto se také lekla.

Pokračování.

Odečtete 1780 od 1908 a obdržíte 128, což představuje počet let, co Dra. Petra Hoboka, proslulý bylinný lék jest v užívání. Bylo by možné, aby nějaký lék mohl zůstat před veřejností tak dlouho, a rok od roku byl oblíbenější, když by neměl velikou zásluhu? Ne jako jiné, hotové léky, nelze ho dostati v lékárnách, nýbrž od zvláštních jednatelů neb přímo od majitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

Ohnivzdorné pokladny.
Material a zpracování to nejlepší.

Pokladna 24 1/2 palců vysoká, 18 1/2 p. široká a 17 p. hluboká. Váží 500 liber.
Cena ..... \$31.00.
Prodáváme pokladny všech možných velikostí za ony tovari. Rozpočty podle každého na požádání obstaráme poľky.
Píšte na pro náš katalog; obdržíte jej zdarma a vyplašeni.

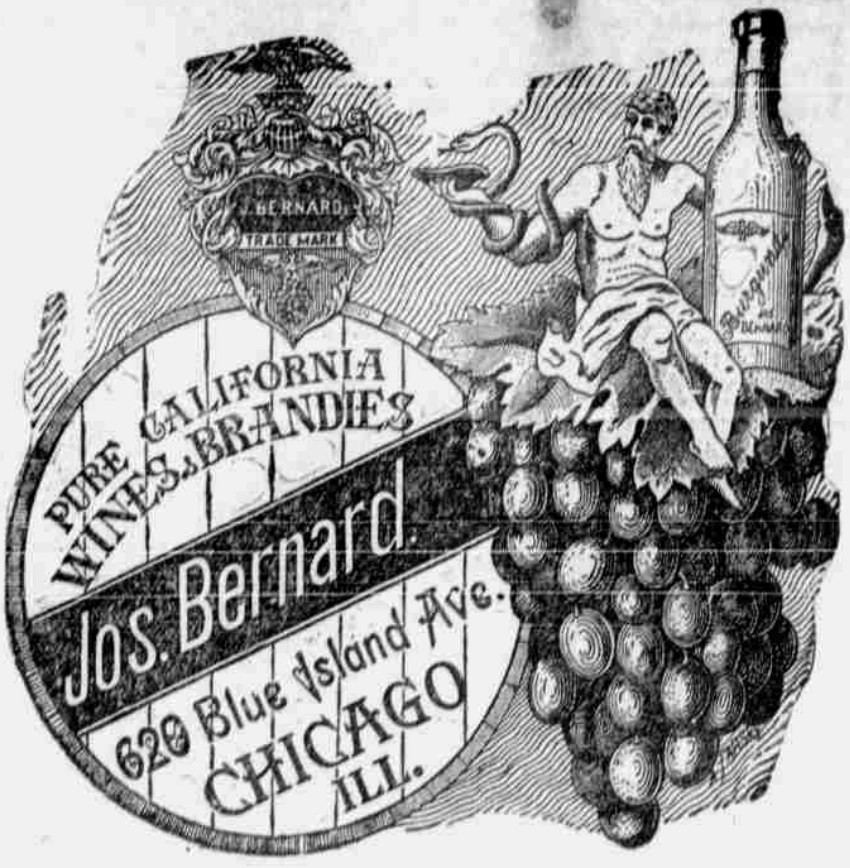
U. S. MAIL ORDER HOUSE,
Marshall bou. & 21st St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Chas. H. Stiller
vlastní vzorné zařazení.

HOSTINEC
na rohu 13. a Howard ul.

Má na skladě vždy nejlepší importované doutníky i domácí vína a likéry.

Storžav ležák vždy na čepu.
Chutný zákusek vždy po ruce.
Zastavte se na jednu.

Výborná vina kalifornská a importovaná, vody minerální, brandy a všeho druhu lihoviny zasílají se do všech částí Spoj. Států.

Píšte si o cenník!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILLINOIS.

Lae-Glass-Andreesen Hardware Co.
prodává ve velkém

Tlačené, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Cinovaný plech, šlezný plech a kovové zboží. — Ostatní drát, hřebíky, nožíkové zboží, biekly, stělné zbraně, náboje a sportovní zboží všeho druhu.

9th and Harney Str. Omaha, Nebr.

Hrubanové Bratři, zahradníci na 29. a Dorcas ul.

Můžeme s uspokojením hleděti budoucnosti vaší, neboť za poslední zimní a jarní sezónu se nám podařilo každého zákazníka jak Čecha, tak i jinonárodovce uspokojiti. Timto slibujeme dle svých sil a možnosti, že budeme moči během zimy vždy jen čerstvými květy moči posloužiti, neboť v přítí zimní sezóně pěstovati budeme mnoho tisíc rostlin v našich moderně zařízených sklenících, jako růží, karafiátů, flialek a jiných. Květiny naše jsou vždy čerstvé ku všem příležitostem: k svatbám, k překvapěnkám, pohřbům a pod.

Pánům pohrobíkům mimo Omaha povolujeme srážky na věneček a jiném kvítí, které zasíláme na venek.

S největší radostí vítáme návštěvníky do našich skleníků, ku kterým jede "East Side Hancock Park" kára, kde se můžete o všem prosvědčiti a potřebné informace a radu obdržeti. V úctě

Telefon Harney 2286. **BRATŘI HRUBANOVÉ.**

Uspokojený pacient jest naší nejlepší oznamkou.

Vymknutiny, namožení a poranění.

V každém domově, zvláště tam, kde jsou děti, snadno se stanou různá poranění a podobné případy, kteréž sie nevyžadují okamžité pomoci lékařské, přece však jsou dosti bolestné. Vymknutý kotník, namožené rameno, prst zachycený ve dveřích a částečně rozmačkaný — to vše může se léčiti doma, upotřebí-li se

SEVEROV OLEJ SV. GOTHARDA.

Abychom vás přesvědčili, podáváme zde dopis, kterýž jsme obdrželi od pana Jana Mikšie z Deweyville, Texas, kterýž praví o tomto Oleji:

"Pánové—Teče jsem si pohmoždil nohu, avšak když jsem ji mazal Olejem sv. Gotharda, brzy se vyhojila, takže jsem byl opět práce schopen. Olej sv. Gotharda je spolehlivým lékem pro úrazy, vymknutiny a poranění a již toho nehe mnoho druhů." (Cena 50c.)

Na prodej ve všech lékárnách. Žádejte výhradně SEVEROVY léky.

V různých chorobách

ledvin a jater, jako při vlekém a zatvrzelém zápalu ledvin, při Brightickej chorobě, kamenu v měchýři, močové kyselíně v krvi a při jiných chorobách močového ústrojí

Celková slabost

Zda-li pak jste se kdy cítili přes-přilíš znavenými a omrzelými, s nechtí do práce neb zábavy? Zda-li pak spánek váš byl kdy nepokojný a ráno místo pohovy cítili jste větší ještě únavu?

Severov Silitel ledvin a jater

Jest zcela bezpečným a účinným. Jest to ten nejlepší léčivý prostředek proti všem jmenovaným chorobám. Láhve dvoji velikosti za 75 centů a \$1.25.

Severov Životní balsám

měl by býti brán v těchto případech. Jest to rozhodně ten nejlepší silitel. Působí mírně na ústrojí zažívací a upravuje činnost celého žaludečního systému. Cena 75 centů.

Lékařská porada zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA